

Zakochany parobek zastrzelił córkę ziemianina

Rok XIII. Nr. 227

SOSNOWIEC, sobota 20 sierpnia 1938 roku.

numeru 10 groszy

CENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerała wysł. miesięcznie

2.-

Wskaz. Ad. i Dru. Sosnowiec, Centralna 1-a

TELEFONY

Redakcji 6.16.02
Administracji 6.14.97
Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY:

KIELCE. Wesola 7 tel. 13-78; BĘDZIN. Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA. Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE. ul. 3-go Maja 5. tel. 97; CZELĄDZ Bytomska 31; GRODZIEC. ul. Legionów tel. 7-19-66.

Czechosłowacja ustępuje Niemcom

Możliwość zawarcia kompromisu

PRAGA, 19.8. Sekretariat misji lorda Runcimana wydał komunikat, głoszący, że premier Hodža zawiadomił dzisiaj lorda Runcimana o mianowaniu większej liczby Niemców urzędami państwowymi na terenach zamieszkałych przez Niemców. W ciągu 14 dni w kilku miastach sudeckich odbędą się poważne stanowiska Niemcy.

Żeń się Jasiu, żeń się
Dola Twa szczęśliwa
Lecz nie miej wesela
Bez Tyskiego Piwa

Bunt oficerów austriackich

WIEDEN, 19.8. — Sztab niemiecki w ostatnim tygodniu zalał austriacki korpus oficerski deszczem rozkazów przeniesieniowych, co oficerowie austriaccy postrzegają jako pewną ujmę uważając, że prestiż ich wystawiony został na szczególnie ciężką próbę.

Zarządzenia Himmlera mają na celu: 1) oderwanie oficerów austriackich od ich środowiska, 2) zmuszenie tych oficerów do ślepego posłuszeństwa idej narodowo-socjalistycznej i osobie wodza, 3) zmuszenie ich do oddziaływania na otoczenie, 4) przystosowanie szeregow armii austriackiej do akcji pacyfikacyjnej wewnątrz kraju.

Na jednej z odpraw oficerów doszło do ostrej scysy między liczną grupą pułkowników austriackich, a kilku generałami niemieckimi. Oficerowie austriaccy oświadczyli, że składając przysięgę na wierność wodzowi Trzeciej Rzeszy wierzyli, iż mundur ich zostanie uszanowany, a tymczasem — twierdzą oficerowie austriaccy — dają im na każdym kroku do zrozumienia, że są ludźmi upośledzonymi, jak gdyby niższej kategorii, żołnierzami drugiej i trzeciej klasy.

Oficerowie austriaccy nigdy nie zgodzą się, by używano ich do tak hańbiących czynności jak katowanie ludności. zamkniętej w obozach izolacyjnych.

Katastrofa wodnopłatowca włoskiego

13 osób poniosło śmierć w płomieniach

RZYM, 19.8. Wczoraj wieczorem w katastrofie samolotu zginęło 13 osób we Włoszech.

Wodnopłatowiec pasażerski, pilotowany przez pilota Burei, mającego na pokładzie prefekta Varese p. Mario Chiesę oraz jego rodzinę rozbił się w kilka chwil po starcie. Załoga i pasażerowie w liczbie 13 osób ponieśli śmierć w płomieniach.

Dowódca eskadry lotniczej wraz z dy-

tak w mieście Cheb prezesem sądu okręgowego mianowany zostanie Niemiec, a w miastach Asch oraz Trutnov Niemcy obejmą stanowiska starostów. Nominacje te zostały już podpisane.

Sekretariat lorda Runcimana w komunikacie swym z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości powyższe zarządzenia władz praskich.

W tutejszych kołach politycznych zarządzeniom tym przypisują wielkie

znaczenie. Również i za granicą krok praski wywołał dobre wrażenie. Pisma londyńskie podkreślają w związku z tym dobrą wolę rządu czechosłowackiego.

Dyplomacyjny korespondent „Manchester Guardian” przewiduje możliwość zawarcia kompromisu, oraz nadania Niemcom daleko idącej autonomii, z wyłączeniem oczywiście spraw dotyczących wojskowości i polityki zagranicznej.

Podział Czechosłowacji na 6 kantonów

PARYŻ, 19.8. „Paris Midi” podaje pogłoski, krążące w Paryżu na temat wysunięcia nowego projektu załatwienia sprawy mniejszościowej przez podział

Czechosłowacji na 6 kantonów. Wiadomości te jednak traktowane są w Paryżu z pewnym sceptyzmem.

Wojska rządowe posuwają się Dwa wzgórza zajęte

BARCELONA, 19.8. — Wczoraj wieczorem rządowcy zdołali obsadzić dwa wzgórza w pobliżu Rio Canaletas. Na froncie Estremadury oddziały wojsk rządowych posunęły się naprzód pod Capilla i odparły silne ataki pow-

stańców, wspierane na tym odcinku przez lotnictwo i czołgi.

Noce ubiegłej lotnictwo powstańcze bombardowało obiekty wojskowe w Saguncie i Hospitalet oraz fabrykę broni w Arenis.

Niemcy pogwałciły konwencję międzynarodową o nietykalności korpusu dyplomatycznego

LONDYN, 19.8. Rząd brytyjski polecił ambasadorowi angielskiemu w Berlinie, aby zawiadomił niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych, iż uwiecznienie

kierownika Liura kontroli paszportów w Wiedniu przez niemiecką policję tajną jest uważane przez rząd angielski za poważne wykroczenie przeciw konwencji

międzynarodowej o nietykalności członków korpusu dyplomatycznego, gdyż kapitan Kendrick jest członkiem konsulatów brytyjskiego w Wiedniu.

Rząd brytyjski oczekuje od rządu niemieckiego rychłego wyjaśnienia sprawy i zwolnienia aresztowanego.

POWODY ARESZTOWANIA

LONDYN, 19.8. Początkowo w kołach londyńskich sądzono, że Kendrick został aresztowany w związku z nowymi przepisami zakazującymi przebywać zagranicą oficerom rezerwy na terenach ufortyfikowanych.

Nieoficjalnie jednak komunikują, że przeciwko Kendrickowi wysunięto bardzo poważne zarzuty. Przebywa on nadal w hotelu „Metropol”.

Pierwsza Chrześcijańska
ROZLEWNIA PIWA W BĘDZINIE
Władysława Juszczyka

poleca znakomite piwa:

Sieleckie jasne i ciemne
Zdrój Zywiecki
oraz porter Zywiecki.

Wyrok śmierci NA MORDERCĘ KS. STREICHA.

POZNAN, 19.8. Przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu odbyła się rozprawa odwoławcza przeciwko mordercy ks. prob. Streicha z Lubonia Wawrzynowi Nowakowi.

Sąd utrzymał w mocy wyrok skazujący podsądnego na karę śmierci.

Karol Jankowski i Syn

Fabryka Sukna w Bielsku
ODDZIAŁ W SOSNOWCU
niniejszym zawiadamia P. T. Klientela, że na okres przebudowy skład został przeniesiony

na ul. Warszawską Nr. 1

Telefon 62479

Czyha na głowę Trockiego wysłannik Moskwy

MEXICO CITY, 19.8. Dziennik „Universal Gralia” donosi, że przybył tu niejakiego Georges Mink, który otrzymał polecenie od moskiewskiej GPU, zamordowania Trockiego. W związku z tą wiadomością dom, w którym mieszka Trocki otrzymał wzmocnioną ochronę.

Krwawa zbrodnia w majątku

Zakochany parobek zastrzelił córkę ziemianina

SKIERNIEWICE, 19.8. Parobek zastrzelił córkę właściciela majątku, która odrzuciła jego oświadczenia. Krwawa ta ragedia rozegrała się w majątku Wielkonice pod Skierniewicami.

Właściciel posiadłości p. Józef Sałken przyjął przed kilku miesiącami do pracy 37-letniego parobka Adama Balcerzaka.

Parobek sprawował się bez zarzutu. Dopiero po paru tygodniach zaczął opuszczać się w pracy i coraz częściej przebywał w pobliżu dworu.

Wkrótce stało się jasne, iż mężczyzna zakochał się w 20-letniej córce właściciela majątku, Janinie.

Młoda panna nie odwzajemniła uczucia. Gdy parobek stał się zbyt natarczywy, oświadczała się i żądając, by Sałkenówna wyszła za niego za mąż, dziewczyna zwróciła się o pomoc do ojca.

Właściciel majątku uniósł się skarcił Balcerzaka, zapowiadając, iż usunie go z pracy. Parobek postanowił zemścić się. Słyszano, jak mówił, iż zbliże się dzień porachunku.

Skradłszy rewolwer p. Sałkena, Balcerzak zakradł się wieczorzej no-

cy przez otwarte okno do pokoju, w którym spała Sałkenówna.

Huk trzech strzałów zbudził domowników. Rozległ się przeraźliwy krzyk. To ciężko ranna dziewczyna wzywała pomocy. Parobek strzelił jeszcze raz. Kula trafiła Sałkenównę śmiertelnie w czoło.

Nim domownicy zdążyli nadbiec do pokoju dziewczyny, Balcerzak wyskoczył oknem i zniknął w ciemnościach nocy.

Wezwany lekarz stwierdził zgon Sałkenówny. Policja przeprowadziła w okolicy obławę, Balcerzaka jednak dotąd nie znaleziono.

Sensacyjna ekspertyza w laboratorium policyjnym

Czy to ślad zębów krwawego bandyty?

W warszawskim laboratorium służby śledczej przeprowadzona będzie niezwykle sensacyjna ekspertyza w sprawie groźnego bandyty Jana Manialuka, który skazany został na karę śmierci przez powieszenie za dokonanie licznych morderstw i napadów rabunkowych w Małopolsce wschodniej.

Jak wiadomo, w czasie rozprawy sądowej sam morderca prosił sąd o skazanie go na śmierć, a po zapadnięciu wyroku demonstracyjnie dziękował prokuratorowi i trybunałowi.

Obecnie toczy się śledztwo w sprawie jeszcze jednego morderstwa, dokonanego przez bandę Manialuka.

W Chłebczyźnie pow. kolomyjskiego wymordowano wiosną br. rodzinę Premingerów, składającą się z 5 osób. Na miejscu przestępstwa znaleziono pod czas dochodzeń blok sztucznego tłuszczu, który ktoś nadgryzł.

Ponieważ zachodzi podejrzenie, że w tym napadzie bandyckim uczestniczył Manialuk, z nakazu władz sądowych śledczych sporządzono odlew gipsowy szczęki bandyty.

Odlew ten wraz z znalezionym na miejscu śladem na miejscu mordu przesłano do warszawskiego laboratorium służby śledczej, która zaopiniować ma czy ślad na nadgryzionym tłuszczu jest identyczny z odlewem szczęki bandyty. Od ekspertyzy tej zależy wyłączenie Manialukowi jeszcze jednego procesu.

Napad ukraińskich uorowców na podoficera wojsk polskich w Nadwórnie

Społeczeństwo polskie Nadwórny zostało do głębi wstrząśnięte zuchwałym napadem bandyckim, dokonanym przez zgraję parobków ukraińskich w jednej z podmiejskich wiosek na osobie podoficera wojsk polskich.

Mianowicie bawiały w tych stronach kapral jednego z pułków podkarpackich idąc drogą przez wieś natknął się na grupę parobków ukraińskich, którzy na jego widok zaczęli śpiewać ukraińską pieśń nacjonalistyczną.

Podoficer zareagował na prowokację w ten sposób, że podeszedł do grupy tej i

wezwał parobków do wstrzymania się od śpiewania w miejscu publicznym takiej pieśni, której słowa godzą w uczucia narodowe polskie.

W odpowiedzi na tę uwagę kapral został napadnięty przez parobków. Jeden z nich wymierzył mu cios nożem w pierś przebijając mu płuco.

W stanie bardzo ciężkim przewieziono podoficera do szpitala powszechnego w Nadwórnie.

W związku z tym zuchwałym napadem na żołnierza polskiego, przeprowadzono aresztowania.

Koniec strajku głodowego NA KOP. WALENTY — WAWEL.

Na ostatniej konferencji, jaka się odbyła w Rudzie pomiędzy Radą Zagłogową kopalni Walenty — Wawel a dyrekcją do szło do porozumienia. Postanowiono przerwać głodówkę i strajk.

Wszyscy strajkujący górnicy rozeszli się z kopalni do domów.

Rokowania w sprawie żądań robotników kopalni odbędzie się niebawem i jest nadzieja, że obie strony dołożą starań, aby sprawa została załatwiona ugodowo ku zadowoleniu słusznych żądań robotników.

W telegraficznym skrócie

SPŁONAŁ HISTORYCZNY ZAMEK ANGIELSKI.

Z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł olbrzymi pożar, który zniszczył historyczny zamek hr. Leicester w Hather Hall (Anglia). Zamek pochodził z czasów królowej Anny.

DWA WYROKI SZPIEGOWSKIE WE FRANCJI.

Sąd wojskowy w Nancy skazał dwóch Francuzów na 5 i 1 rok więzienia z zakazem polityki we Francji przez 10 lat oraz konfiskatą zatrzymanej gotówki — za szpiegostwo na rzecz Niemiec.

WÓDZ NIEMCÓW SZWAJCARSKICH ZBIEGŁ DO RZESZY.

Przywódca niemieckiego frontu narodowego w Szwajcarii Tobler, chroniący się przed groźącym mu aresztowaniem, zbiegł w tych dniach do Rzeszy. Przeciwko Toblerowi sporządzono skargę karną o działalność antypaństwową.

—oOo—

Szajka włamywaczy PRZED SĄDEM.

Przed sądem okręgowym w Katowicach stanęła szajka włamywaczy, rekrutująca się z przestępców ze Lwowa i Będzina, która w końcu ubiegłego roku dokonała całego szeregu śmiałych włamań na terenie Śląska.

Byli to 25 letni Samuel Garstenfeld, 30 letni Adam Kamiński, 23 letni Stanisław Rybka, 30 letni Roman Fedak — wszyscy ze Lwowa, 25 letnia Chaja Blumensztyk oraz 28 letnia Petronella Szyta. Obie z Będzina i Gustaw Bass ze Lwowa.

Ustalono mianowicie, że Samuel Garstenfeld, Adam Kamiński, Stanisław Rybka i Roman Fedak, znani włamywacze lwowscy, karani już kilkakrotnie za różne kradzieże, od grudnia 1937 r. przyjeżdżali do Będzina, gdzie, ukrywając się u Chaji Blumensztyk, dokonywali systematycznych kradzieży w Katowicach, zwożąc łup do Będzina, stamtąd zaś odwozili do Lwowa gdzie sprzedawali pasrom, między innymi Gustawowi Bassowi, Blumensztykowi pomagając szajce, a na wet jeżdżi do Lwowa ze skradzionymi rzeczami.

Wyrok będzie ogłoszony dziś o godz. 12 ej.

ADAM CZEKAŁSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

32)

— Chętnie panów przyjmę do grona widzów, ale proszę bardzo udawać, iż panowie o niczym nie mają najmniejszego wyobrażenia, gdyż Burchardt niewątpliwie z dobrej woli nie zechciałby poddać się doświadczeniu.

— Oczywiście przyrzekamy lojalnie to uczynić.

W tej chwili zapukano do drzwi i na prógu stanął asystent profesora, inż. Terlecki, oznajmiając, że wójt Witoszyński przybył z Burchardtem.

— Zaprowadź ich pan do mojego gabinetu i oznajmij, iż zaraz przyjdę — powstał profesor. Po czym, zwracając się do gości, dorzucił uwagę: — Proszę panów iść poszukać mojej córki, która was wprowadzi do gabinetu. Zaczniemy od rozmówki i wypalenia cygara, potem mój pomocnik pan Terlecki przyrządzi napój dla Burchardta. Pędzie to kawa, niechym się nie różniacie od tej, którą wszyscy będziemy pili.

Obaj dżentelmeni skłonili się i odeszli. A zaledwie znaleźli się za drzwiami, Kalergis szepnął:

— Czy ty nie masz obawy, Feliksie, że ów asystent Terlecki może nam splotać niemiłego figla?

— Mianowicie, jakiego rodzaju?

— Wypuając po prostu i do naszych filiżanek dziedzieli!

— Ach, to być nie może! Nie odważy się na nic podobnego bez wiedzy profesora Kolanko.

— A skąd możesz wiedzieć, że profesor na to się nie godzi? Że to nie z jego wiedzą się stanie?

— Wykluczone! Przecież sam widzisz, że ten dostojny mag chemiczny jest po prostu dużym maniakiem na punkcie swojego wynalazku, a jak naukowiec — dobroduszny, prostolinijny i naiwny, jak małe dziecko.

— Nie zgodzę się z tą opinią. On może przecież odgrywać tylko rolę maniaka, a w gruncie, to może być lis nad lis.

— I lisa można w pole wyprowadzić.

— Gdyby co, pamiętaj, że cię ostrzegałem.

— Dobrze. Ale tymczasem idę po

pannę Marychnę i kropimy zaraz na eksperyment.

Stawinoga oddalił się w stronę mieszkań prywatnych rodziny profesora, a Kalergis zaczął przechadzać się po korytarzu. W tem gdzieś opodał na schodach dały się słyszeć ludzkie głosy i zanim Kalergis zdążył się ukryć we wnęce, wyłoniły się przed nim trzy postacie: inżyniera Terleckiego, Burchardta i wójtę Witoszyńskiego. Baltazar obrzucił ich szybkim wzrokiem i ze zdumienia aż usta szeroko otworzył. Oto na końcu szedł wolno, postępując, człowiek potężnej tuszy, o twarzy dobrodusznej i pełnej — ten sam, którego jeszcze tak nie dawno widział w podziemiach, słuchającego rozkazów Nikonina.

— U kaduka! Któż to jest? Podobno wójt, ale jaką drugą rolę ten wójt odgrywa? Co on tam robił w podziemiach? Dlaczego teraz prowadzi owego Burchardta w tę jame smoczą Kolanki, wiedząc dobrze, jakiemu eksperymentowi będzie on noddany? Nie, to wszystko jakoś w głowie mi się pomieścić nie może. Muszę to koniecznie i jak najszybciej zbadać.

Z tymi słowy, nie czekając na przybycie Stawinogi z Marynią, Kalergis wolnym krokiem poszedł za trzema panami. A gdy oni weszli w drzwi gabinetu profesora, zapukał i niebawem znalazł się tam również Terlecki, dokonując formalności konwenansowej, sprezentował go obecnym, po czym przestał się zupełnie nim zajmować.

To też Baltazar, nie biorąc udziału w ogólnej rozmowie, miał zas przyjrzeć się bardzo uważnie Witoszyńskiemu i upewnić, że to nie złudzenie. Tak, tego samego, człowieka widział tam w podziemiach ubiegłej nocy. A zatem i Nikonin nie był złudzeniem. Twiko... co oni tam robili? Jakże rozkazy dawał Nikonin wójtowi?

Kalergis przyglądał się również bardzo pilnie i Burchardtowi owemu przestawnemu przemysłowikowi na pograniczu polsko-pruskim, wciąż niebezpiecznemu i nieuchwytnemu. Ot, gdyby chciał, Baltazar mógł wyjść na chwilę z tego gabinetu do telefonu, połączyć z Gniwem i sprawdzić tutaj policję, a wtedy już by pewnie ten przemysłownik nie obejrzał więcej swobody. Lecz on tego nie zrobił. Kalergis czuł wyraźną awersję do wszelkich policyj na globie ziemskim i unikał ich zawsze. Nie chciał zatem i teraz sprowadzać sobie jej na głowę. Poza tym — ten przemysłownik nie ma nie zawinił. Czemuż zatem miałby się na nim mścić?

— „Nie, nie uczynię nic podobnego — pomyślał Baltazar — to byłoby bardzo głupie i — niedzne”.

Po chwili do gabinetu weszli: Marysia, profesor i Stawinoga.

— Dzień dobry panie wójt — witał się jowialnie profesor — dzień dobry panie Burchardt. Cóż to pan na mnie od tak dawna nie łaskaw?

d. c. n.

Kiedy się rozstrzygnie los Palestyny

Niezależnie od kłopotów związanych z sytuacją w Hiszpanii, w Europie środkowej i na Dalekim Wschodzie, rząd angielski nie przestaje żywo interesować się sprawą palestyńską. Znaczenie międzynarodowe rozwiązania tego problemu, zwiększa się stale wobec konieczności znalezienia dla Żydów terenów emigracyjnych. Z drugiej strony sytuacja wewnętrzna w Palestynie od dwóch lat pogarsza się stale, dając świadectwo niedoskonałości obecnie stosowanej polityki mandatowej.

Chęć stworzenia w myśl deklaracji Balfoura, narodowej siedziby żydowskiej, jest w dalszym ciągu dążeniem Anglii. Zrealizowanie tego planu byłoby powitane w sposób pozytywny przez wszystkie państwa mające do czynienia z kwestią żydowską. Jednak zastosowanie surowszych jeszcze niż dotychczas represji wobec terrorystów stoi w sprzeczności z interesami Wielkiej Brytanii na całym półwyspie arabskim. Stanowisko Anglii w świecie muzułmańskim zostało już zachwiane przez propagandę włoską prowadzoną intensywnie równoległo do wojny abisyńskiej. Wprawdzie kres jej położył układ anglo-włoski, ale jak wiadomo nie wszedł on jeszcze w życie i w razie nowych powikłań hiszpańskich „wojna na falach eteru” może być podjęta łatwo na nowo.

Względy te skłoniły ministra kolonii p. Malcolma Mac Donalda do udania się do Palestyny. Podróż, otoczoną ścisłą tajemnicą, odbył minister samolotem. W Jerozolimie odbył się szereg rozmów z wysokim komisarzem sir Harold Mac Michaeliem, z generałem Hainingiem, naczelnym dowódcą wojsk brytyjskich, z głównymi funkcjonariuszami administracji miejscowej.

Po powrocie do Londynu p. Mac Donald wygłosił przed radio przemówienie, w którym zdał sprawę ze swojej podróży. „Komisja królewska — przypomniał minister — zaleciła podział kraju na dwa państwa — jedno arabskie, drugie żydowskie, przedzielone korytarzem brytyjskim. Polityka ta została przyjęta przez rząd angielski, jednak komisja techniczna ma wpiérw przedstawić raport co do szczegółów planu. Będzie to mogła uczynić dopiero za kilka tygodni. Wtedy bez zwłoki zostaną powzięte odpowiednie decyzje”.

Stan obecny w Palestynie nie da się utrzymać. Można wysunąć się do zdania, że miast przyczynić się do uspokojenia, leży on u źródła obecnych niepokojów. Niepewność co do losów politycznych kraju popycha tak jedną, jak drugą stronę do coraz gwałtowniejszych wystąpień.

Mówiąc o ciężkim zadaniu miejscowych władz brytyjskich przywrócenia porządku „jednym z najpotężniejszych zadań przedsięwziętych od czasu wielkiej wojny przez władze brytyjskie”, minister stwierdził, że nie może być ono dokonane szybko. „Możliwe, że nie będzie mogło być dokonane, zanim nasza polityka nie zostanie ostatecznie zdecydowana i zastosowana”.

Niemiecka prasa znowu się oburza...

Dziwne demonstracje pokojowe

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia”)

Berlin, w sierpniu.
Niemiecka prasa znowu się oburza. Tym razem na swą koleżankę, prasę zagraniczną, a szczególnie francuską, że narobiła alarmu z powodu tak blabej rzeczy, jak masowa próba mobilizacji. Głosy nie tyle pełne alarmu nie zaciągawienia prasy zagranicznej komentowane są jako jeszcze jedna próba prasy „demokratycznej” wywołania niepokoju w Europie. Tymczasem przecież ta t. zw. „mobilizacja” to nie innego, jak zwykłe manewry wojskowe i to nawet manewry w małym zakresie. A że się jednocześnie powołuje duże ilości rezerwistów, to jest to dlatego, że dotąd Niemcy nie miały możliwości przeprowadzenia ćwiczeń dla rezerwistów.

Mimo oświadczeń sfer urzędowych ludność niemiecka sama odczuwa pewne zakłopotanie z powodu tych zarządzeń.

Jeżeli powołuje się rezerwistów po raz trzeci na ćwiczenia i to w dużych ilościach, nie wpływa to dodatnio na

normalny bieg życia narodu. A jeżeli do tego dodać rekwirowanie samochodów i koni, odwoływanie urlopów, gwałtowne poszukiwanie sił zaciętych nawet wśród kobiet, aby zapelnienie nimi luki utworzone przez powołanie na ćwiczenia mężczyzn — to nie ma się czemu dziwić, że nie tylko zagranica zaczyna się niepokoić, ale i samo społeczeństwo niemieckie. Jest ono zbyt dobrze trzymane w ryzach istniejącego reżimu, aby ten niepokój mógł się wyrazić w jakiejś drastycznej formie, ale za to daje się odczuwać „prywatnie”.

Mają to być więc „małe manewry” znacznie mniejsze od tych, jakie odbyły się w roku ubiegłym podczas wizyty Mussoliniego.

Tylko, że w ubiegłym roku odbyły się w jednym miejscu, a w tym roku, zdaje się, terenem ich będą całe niemal Niemcy. Zamiast jednej kopy będzie 20 mendli. Proszę obliczyć... A jednocześnie wydaje się zakazy wyłączające pewne działy z ogólnego ruchu, po-

nieważ buduje się tam w tempie przyspieszonym fortyfikacje.

Po wojennej mowie dr. Goebbelsa, wygłoszonej w Wroclawiu, cała prasa niemiecka aż się pieni z gniewu na „provokację” czeskie i zdradzą zniecierpliwienie z powodu kunktatorstwa lorda Runcimana.

„Czy 10 dni nie wystarcza?” — woła Völkischer Beobachter — aby wyrobić sobie dostateczną opinię? Sytuacja, w jakiej znajdują się Niemcy, sudeccy domaga się rozwiązania. Tymczasem z Pragi nie słychać, aby sprawa postępowała naprzód”.

W szybkim natomiast tempie posuwają się inne zjawiska natury politycznej. Marszałek Balbo parę dni temu opuścił Niemcy. Aczkolwiek był gościem marszałka Goeringa, widział się jednak ze wszystkimi, którzy są odpowiedzialni za losy Niemiec.

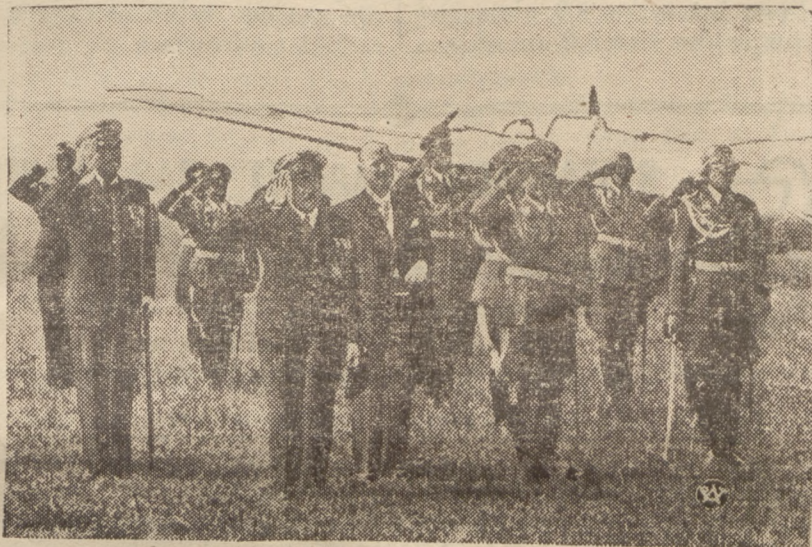
I podobno miał sposobność dać im poznać stanowisko Włoch w razie czego. Podziwiał samoloty i artylerię przeciwniczą a jednocześnie zalecał po cichu pewne umiarkowanie.

Włochy bowiem nie mogą brać żywego udziału w penetracji Niemiec, gdziekolwiek w Europie. Inna bowiem rzecz iść z Trzecią Rzeszą ręką w rękę, gdy chodzi o walkę z komunizmem, jak to ma miejsce w Hiszpanii, a inna, gdy z motywów gospodarczych lub własnej polityki terytorialnej ta sama Rzesza domaga się jakichś specjalnych warunków dla Niemców sudeckich, lub dąży do rozbicia Czechosłowacji. Tak podobno mówił marszałek Balbo...

A teraz przyjechał do Berlina jeszcze jeden „wielki mistrz lotnictwa” — generał Vuillemin.

Znowu będzie to samo: złożenie wieńca, odwiedzenie paru lotnisk, obejrzenie paru typów samolotów, ma wielki pokaz w powietrzu, parę przyjęć, parę toastów bardzo pokojowych i to wszystko. Ale z właściwym sobie taktem zamieszcza „Voelkscher Beobachter”, 100 proc. organ rządu, artykuł o lotnictwie wojskowym francuskim, utrzymany w tonie protekcyjnym. A jednocześnie Unter den Linden znowu zdobi się w „kolumny Mussoliniego”, aby pokazać adm. Horthy jak wyglądał Berlin w czasie wizyty „il Duce”.

T. M. S.

Na zdjęciu — moment powitania szefa sztabu generalnego francuskiego wojsk lotniczych gen. Vuillemina na lotnisku w Staaken pod Berlinem.

Od lewej — gen. d'Astier, gen. Vuillemin, ambasador francuski w Berlinie Francois-Poncet i gen. lotnictwa Mileh.

Na froncie politycznym

POSŁOWIE PODHALA.

W tych dniach zakończyła swe obrady w Nowym Sączu konferencja posłów i senatorów z terenu Podhala. Obrady te zorganizowane były przy okazji jazdy górskiego. Na konferencji omówiono wiele spraw regionalnych oraz postanowiono urządzić częściej takie właśnie konferencje.

KONGRES DEMOKRATÓW.

Ustalony został termin ogólnopolskiego Kongresu Stronnictwa Demokratycznego. Kongres ten odbędzie się we wrześniu w Warszawie. Liczyć będzie kilkaset osób.

WYBORY SOMORZADOWE NAJPIERW B. KONGRESÓWCE, A NASTĘPNIE W MAŁOPOLSCE.

W pewnych kołach politycznych w Warszawie rozeszły się pogłoski, że wybory samorządowe odbędą się wpiérw na terenie województw centralnych i wscho-

dnich, a następnie dopiero w województwach małopolskich.

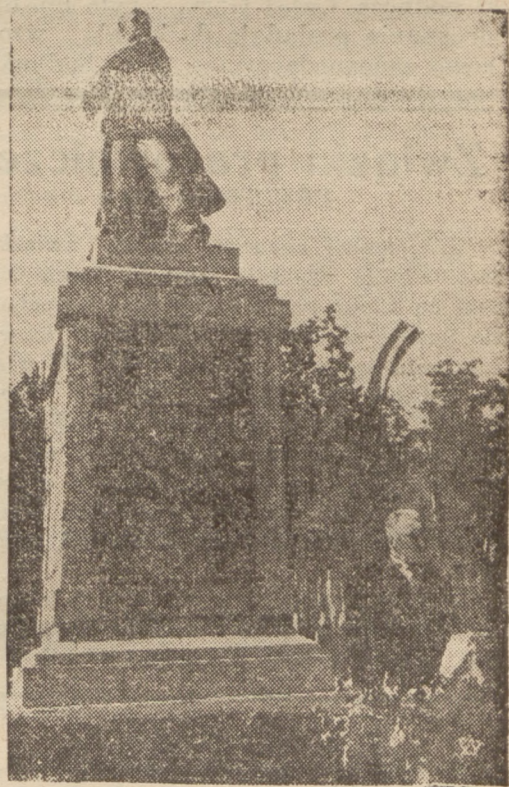
O ile pierwsze są przewidziane już w roku bieżącym, o tyle co do drugich termin raczej ma być odległy.

Na szpaltach pism

„ODBRAZOWANIE”

„Robotnik” publikuje artykuł p. M. Niedziałkowskiego, w którym czytamy:

„Pojęto próbę wcale systematyczną „odbrazowania” półtorawiekowej walki narodu polskiego o Niepodległość. Jeżeli zestawieć ze sobą wszystko, co się na ten temat pisało i pisze ze strony obozu „narodowego” i pewnego odłamu pisarzy konserwatywnych, — uważny czytelnik odnosi wrażenie, że wszystkie pokolenia powstańczo — rewolucyjne od insurekcji Kościuszkowskiej począwszy aż po Organizację Bojową FPS. i początki „ruchu strzeleckiego” (w przededniu wojny światowej) — to były wystąpienia, kierowane z ukrycia przez czynniki „masowe”, albo zgoła „żydowskie” te czynniki działały „w interesie rewolucji między narodowej”, wysuwając na plan pierwszy pocziwych a naiwnych „romantyków” — Polaków. Ta, nieprawdopodobnie naiwna „historiografia” w stylu „Protokółów mędrców Sionu” albo średnio-wiecznych opowieści o czarownicach, opanowała umysły dużej części młodzieży akademickiej i poczyniła spustoszenia w sercach, bo gasi podziw dla bohaterów epoki w dziejach narodu”.

POMNIK KU CZCI BOHATERÓW LOTWSKICH.

Na zdjęciu pomnik ku czci bohaterów lotewskich, poległych za wolność Łotwy w walkach z bolszewikami w 1919 roku, który został uroczystie odsłonięty w Łaławie przez ministra wojny gen. Balodisa.

ZAPOMNIANE GÓRY

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia”)

Kielce, w sierpniu.

„Puszcza jest nieczyja, nie moja, ani twoja, ani nasza, jeno Boża, święta” — te słowa z „Ech Leśnych” Stefana Żeromskiego, wyrzeźbione na skromnym pomniku witają wędrowca, wkraczającego w wąski dukt przecinający jedłową puszcę aż po szczyt Łysicy. Z rumowisk Goloborza, hen gdzie oko sięgnąć zdola ściele się w mgłach piękna świętokrzyska ziemia. Od malowniczo rozrzuconej wioski św. Katarzyny z wystrzelałym z pośród zieleni, niby biały nenufar klasztoru, aż po Słupię za Świętym Krzyżem ciągnie się pamo Świętokrzyskich Gór — gór zapomnianych.

Od śmierci Stefana Żeromskiego fanatycznego propagatora świętokrzyszczyzny, ziemia kielecka mimo swego centralnego położenia coraz bardziej znika z horyzontu zainteresowań społeczeństwa, stając się kopeńskim.

Z prawej strony Łysej Góry słychać wielkie głosy, palą się pod kotłami ognie C. O. P-u, zlewa na południe grzmia kilofy śląskich kopalń, niedaleko na północ wre kipiel stłecznego życia — ziemia kielecka śpi. Nawet wędrowiec, włóczęga, turysta omija grzebień Świętokrzyskich Gór. A już wprost niezrozumiałym jest brak zainteresowania ze strony biur podróży, organizacji sportowych, a przede wszystkim towarzystw narciarskich. Gdy spadną pierwsze śniegi na wyraz do Zakopanego, Wisły czy Wroclawy zwozić znaczną przepelnioną pociągami wymęczonych całonocną jazdą narciarzy. Wielu z nich pojedzie po to, by w obliczu stromizn Kasprowego zrezygnować z desek, albo wrócić sanitarnym wagonem okupiwszy brawurę zlamaną ręką lub nogą.

Tymczasem cztery godziny od Zagłębia ściele się łagodne zbocza Świętokrzyskich Gór, w zimie zupełnie nie wykorzystane, o warunkach śniegowych, jak mnie informowano, zupełnie dobrych, niedostępnych jedynie z powodu niezaradczystości organizatorów i braku odpowiedniej propagandy.

Moim zdaniem Góry Świętokrzyskie mają doskonałe warunki, by stać się poważnym ośrodkiem dla początkujących narciarzy, a przede wszystkim służyć jako centrum wszystkich jedno czy dwudniowych weekendów z Zagłębia Dąbrowskiego, Warszawy, Łodzi, Radomia, a obecnie z ośrodków przemysłowych Centralnego Okręgu.

80 osób ma już zapewniony nocleg u podnóża Łysej Góry. Tyle miejsc do spania posiadają doskonałe, wzorowo zagospodarowane trzy budynki

Związki pracownicze PRECIWKO PO.

Jak donosi agencja Kabel, związki pracownicze wystąpić mają z memoriałem do władz nadzorczych oraz z apelem do posłów w sprawie ustawowego unormowania sprawy tytułu „P. O.” W wielu bowiem wypadkach „pełniący obowiązki” urzędnik pozostaje na odpowiedzialnym stanowisku kilka lat z owym przydomkiem „p. o.” Wpływa to ujemnie na prestiż danego kierownika. Nieunormowana jest tu również sprawa poborów.

Zadania pracownicze idą w tym kierunku, by stan „p. o.” nie mógł trwać dłużej, jak od 3 do 6 miesięcy.

W ROSJI SOWIECKIEJ.

— Wicie, towarzyszu! Towarzysz Nitrofanow odciał się wczoraj Stalinowi. — Czy sznurek był za cienki?

— oOo —

ZAKOŃCZENIE ODCINKA MODNEJ POWIEŚCI.

— Akuszerka, podając dziecko ojcu, po wiedziała: Dalszy ciąg nastąpi.

schroniska im. Stefana Żeromskiego, własność Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Za 4 zł. można dostać dwuosobowy pokój, jasny, widny, pachnący żywicą sosnowych ścian i czystością pościeli (nawet watowa na kołdra).

Tak tanio nie jadłem w żadnym ze schronisk górskich, dla orientacji wymienię parę pozycji skromnego, ale pożywnego menu. Jajecznicza z 3 jaj — 40 gr., kromka chleba z masłem — 10 gr., kakao — 40 gr., herbata — 20 gr., obiad z 3 dań — 1.30. Gospodarze schroniska mili, uprzejmi, znający ze spokojem i pobłażliwością wytrawnych pedagogów najdłuższe psikusy rozbrykanych na wyrazu mieszczuchów.

Zarząd schroniska wybudował w tym roku drewniany garaż, który nie stety rzadko odwiedzają polskie auta i motocykle. Częściej służy jako przytulisko dla rowerów, którymi zjeżdżają na niedzielne wywczasy wybieżki młodzieży z pobliskich Kielc, Wierzbika, Opatowa, czy Ostrowca. W czerwcu b. r. gościło tu około 1.500 osób, w lipcu już tylko 900, zimą niewiele entuzjastów ziemi Żeromskiego

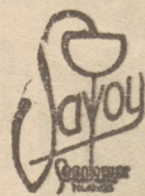
odwiedza dzikie, pełne uroku ostępy jedłowej puszczy.

Zapytuję gospodarza schroniska, świetnego znawcę kielecczycy, co jest istotnym powodem ignorowania tych okolic, a zwłaszcza omijania Gór Świętokrzyskich zimą przez narciarzy.

— Brak zainteresowania i nieznajomość terenu, to najważniejsze.

Zarzut jakoby z Kielc do wsi św. Katarzyny nie można było przejechać zimą autobusem jest nieistotny. Tylko w wypadkach bardzo obfitych opadów śnieżnych autobus ma utrudnioną komunikację. Ale te 14 km. dzielących Kielce od schroniska pod Łysicą to jest przecież dróżka w porównaniu z wędrowkami narciarskimi na Huculszczyźnie, gdzie do schroniska na Zarosłaku idzie się bezmała pół dnia. Powinien ktoś ze znawców narciarstwa przyjechać tutaj, obejrzeć dokładnie okolice, wytyczyć szlaki, obrać parę punktów najdogodniejszych do jazdy na nartach i krzyknąć, jak najgłośniej krzyknąć, że Świętokrzyskie Góry to nie tylko dla geografów — ciekawy teren dla obserwacji, ale i dla szarego człowieka ziemia dająca radość i zdrowie.

L. Wr.

RESTAURACJA — KABARET — BAR — DANCING

„SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

tel. 61-361.

Podziemia tel. 61-304.

Od 15. sierpnia 1938 zmiana programu artystycznego:

IRA ARI: „TABU” — „DJABEL” — „BOLERO”.

BASIA LANKOSZ: „TANGO ARGENTYNSKIE” — „BOSTON” — „EXCENTRYK”.

HELA GRZYCZYŃSKA: „CZARDASZ” — „MAZUR” — „TANIEC RUMUŃSKI”.

WANDA LINSKA: „WALC ANGIELSKI” — TANGO SALONOWE — „PASO - DOBLE”.

Ostatnie dni świetnej orkiestry BRACI PAŹDZIEJEWSKICH.

Oporni kamienicznicy w Będzinie nie wykonują zarządzeń władz

Starostwo w Będzinie niemal codziennie wymierza kary tym właścicielom nieruchomości, którzy nie wykonują zarządzeń władz i nie przeprowadzają w swych posesjach porządków sanitarno - budowlanych.

Jak się dowiadujemy, do najbardziej opornych obywateli należy zaliczyć:

Dawida Zmigrodę, właściciela czterech dużych posesji i braci Fiszerów — właścicieli cegielni i domu przy ul. Kadrowej w Będzinie.

W posesjach Dawida Zmigrodę stwierdziła komisja, brudy i brak od

powiednich ustępów. Mimo parokrotnych upomnień ze strony władz administracyjnych i policyjnych, Zmigrodę porządków w swych posesjach nie chce przeprowadzić.

Natomiast bracia Fiszerowie wybudowali na swojej posesji bez zezwolenia władz, 40 mtr. komin z piecem kładowym. Roboty przy tej budowie prowadzone były bez nadzoru fachowca, co zagrażało bezpieczeństwu publicznemu.

Należy przypuszczać, że władze znajdą skuteczny sposób, który zmusi opornych do respektowania zarządzeń.

Zażarta walka między Żydami na ulicy w Zawierciu

Niecodzienna walka rozegrała się w Zawierciu przy zbiegu ulic Towarowej i Górnośląskiej. Udział w niej wzięli z jednej strony Abram Woreman, z drugiej zaś Dawid Feldman, w czym sekundowała mu jego siostra.

Feldman poczuł śmiertelną urazę do Woremana za to, że matka Woremana wydała o nim niezbyt pochlebną opinię pewnej rodzinie z Częstochowy.

gdzie on zamierzał się ożenić.

Spotkawszy na ulicy Woremana wszczął z nim kłótnię,

która zamieniła się w żąrtą bójkę.

Feldman wydobyl z kieszeni rękę gumową, którą zaczął zadawać razy swemu przeciwnikowi.

Polcja zlikwidowała awanturę — zatrzymując wojowniczego Feldmana.

Siostra Feldmana nie dając za wygraną rozpoczęła znowu kłótnię z Woremanem, po której uciekając rzuciła w jego stronę długą żelazną śrubę, nie trafiając go jednak. Epilog tej sprawy rozegra się w najbliższym czasie przed sądem.

Drzazgi

Bez tortur

Przed kilku dniami poruszyliśmy sprawę dręczenia zwierząt. Często bowiem widzi się na ulicy, jak niehumanitarnie znęca się nad wychudłym koniem, który nie może uciągnąć ciężkiego wozu. To też dobrze się stało, że starosta grodzki sosnowiecki wydał obwieszczenie w tej sprawie. Jak bowiem stwierdzono w sprawach karno - administracyjnych co raz większy odsetek stanowią sprawy o dręczenie zwierząt, a w szczególności o dręczenie koni, przeciążanie ich pracą, lub używanie chorych do pracy.

W związku z tym przypomnieć należy iż znęcanie się nad zwierzętami jest czynem zakazanym pod rygorem kar wymienionych w rozporządzeniu Prezydenta Rz. P. z dnia 22.III.1928 r. o ochronie zwierząt, a przewidujących karę grzywny do 3000 złotych lub aresztu do 3 miesięcy, albo obie kary łącznie.

I jeszcze o jednym pamiętać winni obywateli pastwicy się nad zwierzętami, że wykroczenia ich będą traktowane za równo pod względem szybkości postępowania, jak i napiecia kary, narówni z najszkodliwymi społecznie wykroczeniami innego rodzaju.

W akcji tej musi z władzami współdziałać i społeczeństwo.

Wówczas dopiero możemy być pewni, że znikną z ulic naszych miast te objawy braku kultury i zrozumienia do zwierząt.

— oOo —

Przy głośniku

Z TEATRU NA WYSPIE W ŁAZIENKACH TRANSMITUJE POLSKIE RADIA OPERĘ MONIUSZKI.

Teatr Królewski na Wyspie w Łazienkach, pamiętający spektakle z epoki króla Stasia staje się znowu atrakcją dla publiczności i odżywa w świetle elektrycznych lamp.

W roku ub. Polskie Radio organizowało w teatrze łażeniowskim kilka imprez artystycznych, które potrafiły swym na strojem ogarnąć nie tylko publiczność, ale i radiosłuchaczy.

Polskie Radio w roku bieżącym będzie również transmitowało kilka imprez z Łazienek. Dziś o godz. 21 usłyszą radio słuchacze z Teatru na Wyspie operę Moniuszki „Flis” w wykonaniu chóru „Polskiej Opery Ludowej”, wielkiej orkiestry Polskiego Radia pod dyr. S. Czosnowskiego oraz solistów: Maryli Karwowskiej, J. Popławskiego, C. Kowalskiego i innych. Kierownictwo artystyczne St. Narocz — Nowickiego.

W operze „Flis”, podobnie jak w „Halce” sygnał Moniuszko do tematów z życia ludu. Bohaterami są mieszkańcy wybrzeża Wisły. Opera rozpoczyna się sceną, w której dziękują wieśniacy Panu Bogu za szczęśliwe ocalenie przed klęską powodzi. Tylko Zosie córkę flisaka trapi niepokój o los ukochanego, który wyjechał na rzekę. Wracza on jednakże zdrowy i wesół. Zakochanej parze grozi niebezpieczeństwo: ojciec Zosi nie chce jej oddać za mąż biednemu flisakowi, przyobiecawszy już jej rękę bogatemu fryzjerowi z miasta, w ostatniej chwili chwili — jak to często spotyka się w starych operach — okazuje się, że fryzjer jest utraconym w dzieciństwie bratem Franka, gorzko oplakiwanym. Radosz jest, podwojona Franek odzyskał brata i oczywiście Zosię.

Sztuka o swojskim charakterze obfituje zarówno w momenty liryczne jak i komiczne i ze względu na barwny charakter kostiumowy doskonale nadaje się do ram teatru łażeniowskiego. Melodyjna i wdzięczna ta opera, łatwa do wysłuchania zgromadzi zapewne wiele publiczności, która będzie mogła spędzić w Łazienkach nastrojowy wieczór sierpniowy, zaś radiosłuchacze dzięki transmisji radiowej, przeżyją mile chwile przy głośniku.

PRZYSŁOWIE.

W STYLU HISZPAŃSKIM.

— Gdzie dwóch się bije — tam trzeci faszysta.

Osadę pokarczemną w Bukownie przyznano zamożnemu gospodarzowi - zamiast gromadzie na szkołę

We wsi Bukowno, gm. Bolesław, pow. olkuskiego, są dwie osady tzw. pokarczemne, przeznaczone do sprzedarzy. O nabywie gruntu czyniła stara

nia gromada wsi Bukowno pod budowę szkoły, która mieści się w nieodpowiednim budynku prywatnym.

Urząd ziemski w Olkuszu sprawę potraktował przychylnie, przyznając pierwszeństwo nabywcy gruntu gromadzie.

Po podjęciu odpowiedniej uchwały i przedłożeniu jej komisarzowi ziemskiemu w Olkuszu, ukazało się urzędowe publiczne ogłoszenie o sprzedaży osad gromadzie Bukowno i inwalidzie Janowi Dukowskiemu w Bukownie.

Obecnie dezyduje p. wojewoda kielecki ośada została przyznana nie gromadzie pod szkołę, lecz zamożnemu gospodarzowi z Bukowna, Andrzejowi Cebowi.

Decyzja władz wojewódzkich wywołała duże rozgoryczenie w gromadzie wsi Bukowno.

Dzieci również obchodzili ROZCHODZĄ CUDU NAD WISŁĄ.

Z okazji 18 letniej rocznicy Cudu nad Wisłą na wszystkich, koloniach, półkoloniach i dziecięcych sezonowych. prowadzonych w powiecie zawierciańskim przez zrzeszenie powiatowe ZPOK, urządzone zostały uroczyste obchody. Szczególnie uroczysty charakter miał obchód na kolonii w Krzemieniu, na który przybyli: opiekunowie ks. proboszcz Czapliński, ks. prefekt Rubik z Poręby, przewodnicząca zrzeszenia pow. ZPOK, p. Pawłowska, z ramienia U. Sp. dr. Jurkiewicz i inni. Przemówienie okolicznościowe do działu wygłosił p. Gubała, kom. pow. Z. S.

Na program części artystycznej składał się śpiew, deklamacje i efektowne inscenizacje. W końcu odśpiewano kilka żołnierskich piosenek kończąc „Pierwszą Brygadą”.

—oO—

Dwa wypadki PODZAS PRACY.

Wczoraj w tartaku Sopera przy ul. Dziewiczej 18 uległ nieszczęśliwemu wypadkowi robotnik Stanisław Bałazy z Sosnowca. Bałazego przygniotła sterta przewracającego się drzewa.

Drugi wypadek wydarzył się w klinkierni „Gródków”, gdzie został przygnieciony robotnik Antoni Kulisa.

Obu poranionych robotników przewieziono do szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu.

—oO—

Rok szkolny ROZPOCZNIE SIĘ 3 WRZEŚNIA

Jakkolwiek były projekty przeniesienia początku roku szkolnego na dzień 5 września, ze względu na przypadającą w dniu 3 sobotę, zdecydowano ostatecznie, że lekcje we wszystkich szkołach początkowych i średnich na terenie Rzpłitej rozpoczną się 3-go września.

Nie nie słyhać o tworzeniu nowych szkół państwowych, być może jednak, że powstaną klasy równoległe w niektórych gimnazjach i liceach, szczególnie przepelnionych.

—oO—

Z Kielc

(k) NIEKULTURALNY OBYWATEL M. JEDRZEJOWA. Niejaki p. W. w Jędrzejowie którego gruntu graniczą z rzeczką Brzeźnica, w niekulturalny sposób pragnie odzwyczaić działkę jędrzejowską od kąpieli w dniu upały.

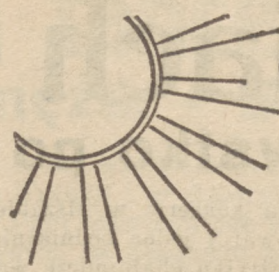
Z powodu rzekomo czynienia mu szkód w polu, przepędza kąpielą się działkę nahażaj, uciekając się jednocześnie do niekulturalnego sposobu: wrzucania do rzeczki tłuczonego szkła.

P. W. zajęła się policja, ostatnio bowiem dotkliwie pobili jednego z kąpielących się malców.

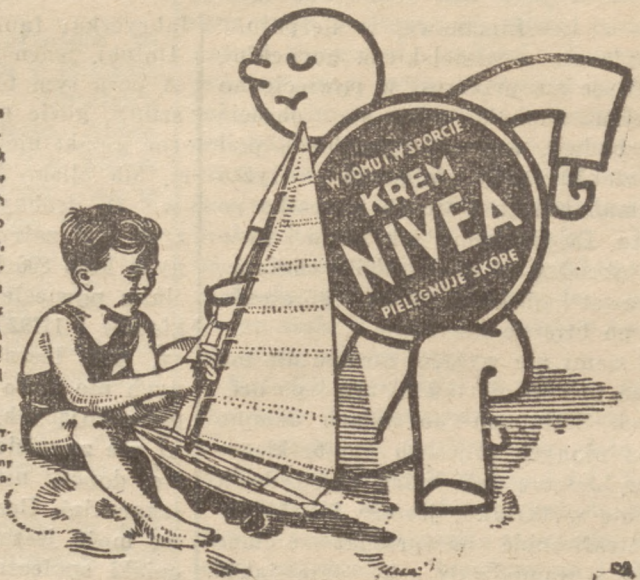
Zabił lokatora ZALEGAJĄCEGO Z CZYNSZEM.

We wsi Grabowa, gm. Lubnice. w Powiecie stopnickim, pomiędzy gospodarzem Wincentym Kotlarzem a lokatorem jego Piotrem Patrą wynikła bójka której przyczyną było zaleganie z czynszem ze strony Patry.

W pewnym momencie Kotlarz uderzył Patrę kijem w głowę tak silnie, że Patra stracił przytomność, a po przewiezieniu do szpitala w Stopnicy zmarł. — Zabójcę aresztowano.

Najpierw ja, chłopcy,
potem zabawa!

Dla zdrowia dzieci jest szczególnie ważne aby przeżywały jak najczęściej na słońcu. Wskazana jest jednak przy tym ostrożność: Trzeba wplewać zabezpieczyć wrażliwe ciała naszych milusińskich za pomocą Kremu lub Olejku NIVEA. Delikatna skóra, wzmocniona NIVEA, jest odporniejsza na oparzenia słoneczne i opala się szybko i równomiernie. Przez regularne zaprawianie skóry NIVEA chronimy dzieci również przed przeziębieniem wskutek nagłej zmiany pogody.

Krem NIVEA znajduje się w handlu tylko w oryginalnych opakowaniach. Dobry znak rozpoznawczy — przelotowy napis przed nabywaniem kremu, sprzedawcy nie waga pod nazwą NIVEA.

Krem Nivea od zł. 0,40 do 2,00
Olejek Nivea od zł. 1,- do 3,50
PEBECO Spółka Akcyjna w Warszawie

Zderzenie się samochodów na szosie Mieszkaniec Sosnowca ciężko ranny

Onegdaj na szosie wojewódzkiej Pszczyna — Piasek doszło do katastrofalnego zderzenia się dwóch samochodów osobowych. Mianowicie wóz kierowany przez Alojzego Kardasza z Katowic potrafił samochód, kierowany przez Tadeusza Prugiera ze Sosnowca. W wyniku zderzenia samochód Pru-

giera uległ zniszczeniu a pasażer Józef Sperber ze Sosnowca odniósł szereg ciężkich obrażeń wewnętrznych i zewnętrznych.

Wine wypadku ponosi Kardasz, który nie dawał sygnałów. — Dochodzenia policyjne w toku.

OGROD „PALAIS DE DANSE“

tel. 627-81   SOSNOWIEC, SADOWA 3   tel. 614-72

CODZIENNIE CZYNNY

KONCERT ZNAKOMITEGO ZESPOŁU

(W. dnie powszednie od godziny 20-ej, w niedziele i święta od g. 17-ej)

TANCE NA SPECJALNEJ ESTRADZIE W OGRODZIE.

Konsumcja do wyboru Zł. 1.10 z obsługą.

Ceny ogrodowe!   Ceny ogrodowe!

Wiadomości bieżące

Sobota	Dziś: Bernarda
20	Jutro: Joanny
Sierpień	Wschód słońca: 4,26
	Zachód słońca: 6,58

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej, ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma, ul. Nowopogońska 25
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

—oO—

— OSOBISTE. Komendant powiatowy Związku Strzeleckiego Z. Nowara i wiceprezes zarządu Z. S. p. S. Abratański wyjechali na urlop wypoczynkowy.

DYREKCJA GIMNAZJUM I LICEOW. KOEDUKACYJNYCH IM. M. KOPERNIKA w Będzinie podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do wszystkich klas gimnazjum i liceów rozpoczną się dnia 1 września o godzinie 9 rano.

Zapis kandydatów (tek) do dnia 31 sierpnia. Kancelaria czynna od godziny 9-ej do 13-ej.

Dyrektor A. Błażejewicz.

—oO—

Bory z Łagiszą

łączyć będzie most na Przemszy.

Magistrat w Będzinie w związku z przeprowadzeniem przebudowy drogi na Bory przystąpił onegdaj do budowy mostu na Przemszy.

Most ten będzie łączyć Bory z Łagiszą.

Pożar domu W STAREJ NIWCE.

Wczoraj na terenie Starej Niwki pod Jęzorem wybuchł groźny pożar dwupiętrowego domu Szmał Brynera, który tylko dzięki natychmiastowej akcji straży ogniowej został w porę zlokalizowany.

Pożar powstał w piwnicy, gdzie za palili się zgromadzone tam towary łatwo palne. Wskutek dużego dymu wydobywającego się z piwnicy straż musiała działać w maskach gazowych.

—oO—

Strajk robotników ZAMKÓSCIE — TRWA.

Strajk robotników w fabryce „Zamkost” w Będzinie trwa w dalszym ciągu. Wobec nieprzychylnego stanowiska dyrekcji fabryki istnieje możliwość zaostrożenia się zatargu.

Nożem zamordowała męża

Tragiczny finał sprzeczki

Onegdaj doszło w mieszkaniu Friesów w blokach miejskich przy ul. Cynkowej 14 w Katowicach II do krwawej rozprawy małżeńskiej na tle nieśmiałości, mających swe podłoże w bezrobociu 30-letniego Emila Friesego, z żoną szoferki.

W czasie sprzeczki, żona Friesego, 27-letnia Ludwika Friesowa, uderzyła

Z Olkusza

Woda zalala domy

W WOLBROMIU

Onegdaj nad Wolbromiem i okolicą przeszła gwałtowna burza deszczowa z wyładowaniami atmosferycznymi, która wyrządziła duże szkody szczególnie w Wolbromiu. Woda bowiem zalala niżej położone mieszkania, zwłaszcza przy ul. Marianańskiej. W niektórych mieszkaniach woda dochodziła do 50 cm. i wyżej.

Do wypompowywania wody z mieszkań zawezwano straż pożarną miejską.

Burza z ulewным deszczem trwała dobre pół godziny.

(o) POŻAR OD PIORUNA. Z powodu burzy z wyładowaniami elektrycznymi w Skale od pioruna spłonęła deszczowa nie stodoła wraz ze zbiorami Stanisława Katarzyńskiego. Straty ponad 3.000 złotych.

(o) ULBRZYMIA KOMPANIA NA JASNA GÓRĘ. Wczoraj w godzinach południowych wyjechała do Częstochowy z parafii łuskiej pociągem ołtrzymia kompania, w liczbie około 1100 osób. Pociąg z pamiątkami przybędzie z powrotem do Olkusza w niedzielę o godz. 20.

—oO—

Z Zawiercia

(z) ZAWODOWY ZŁODZIEJ W PO-TRZASKU. Przed 3 dniami nieznaną sprawca dokonał włamania do mieszkania Sury Sznajderman, zam. w Zawierciu przy ul. Marszałkowskiej, skąd skradł różne rzeczy, wartości ponad 2000 złotych. Złodziej uciekając przez okno urwał sobie kłapę od kieszeni marynarki, co dopomogło do szybkiego zdemaskowania go.

Policja mając tego rodzaju dowód rzeczowy w ręku ustaliła, że kradzieży tej dokonał niejaki Stefan Makula, zawiercianin niejednokrotnie karany za różne przestępstwa.

Wczoraj Makula został zatrzymany i przekazany sędziemu śledczemu. Ciekawe jest, że Makula pracuje w fabryce, a swój proceder złodziejski proceder uprawia jako „zajęcie nadobowiązkowe”.

ca z Olkuskiego, porwała nóż kuchenny i pchnęła nim swego męża, trafiając go pod prawy obojczyk. Została przecięta tętnica i w ciągu dwóch minut nastąpił zgon.

Na polecenie prokuratora zwłoki zabitego zabezpieczono na miejscu do dyspozycji komisji sądowo-lekarskiej, a mężobójczynię przytrzymano.

Na peryferiach C. O. P.

W Gorcach wszystko po dawnemu

Limanowa, w sierpniu.

Ruszyło się w jasielskim, gorlickim, rozbudowuje się przemysł w powiecie nowosądeckim, naokoło gdzie się obrócić coś się buduje, a tradycyjna bieda pod górską zlekka jakby sfolgowała, tylko tu w limanowskich Gorcach wszystko po dawnemu. Po dawnemu jak grule i owieś nie obrodzą, to głód pędzi z chałupy, a jak nawet i obrodzą, to też góralowi tłuszczy po brodzie nie kapie.

— Z ziemi nie wyżyje, zarobić nie ma gdzie, no to i kłanie tak to życie po drewnianych chałupach, po wsiach uczepionych na płonących zboczach Magórskiego Beskidu. Jeszcze jak który chłop dostał nie robotę w tartaku, jeszcze jak która baba potrafi robić na sprzedaż niciane rzutki albo samodziąły, to tam jakoś przebiega życie zimą, a na wiosnę, jak przygrzeje słonko łatwiej zapomnieć o głodzie. Gorzej, gdy niema wcale tych uboższych zarobków, wtedy to choć walibym o ścianę.

Przed paru tygodniami, gdy wojewoda krakowski objechał swoje tereny i zajął w okolice Limanowej i Mszany Dolnej, najlepiej sam się przekonał, że tutaj szkodliwa bieda to nie wymysł ani przesada. W jednej wsi dał wójtowi 100 zł. na dożywianie dzieci, w innej dał kilku chłopom po 20 zł. nie musiało to wyglądać zamożnie, kiedy p. wojewoda nie wytrzymał widoku takiej biedy.

A w parze z biedą idzie krok w krok nieodłączna jej kuma: choroba. Jaglica, choroby płucne — to niezależnie czy do try, czy zły rok, zawsze obrodzi. Odżywnie nie, na lekarza niema, no, więc nie dziwota, że tu tyle tego zlega. Jedno jest dobre: klimat, ale klimatem wszyskiego nie nadszatkujesz, zdrowym podgórskim powietrzem głodnej gęby nie nasycisz. Gdyby w powiecie była choć jakaś większa fabryka, gdyby było więcej warsztatów pracy, toby się ta bieda jałkoś wyciągnęła — kapnęło by tych parę złotych dziennie, zająłaby do niej chałupa lekarz z Ubezpieczalni. Ale nie zanoszą się na to. Gdzieś tam stronami przechodzą fale dobrej koniunktury o limanowskie jeszcze nie zawadziły. Tu jak było chudo, tak i jest. W całym powiecie limanowskim jest jedna jedyna większa

fabryczka: fabryka konserw w Mszanie Dolnej, jeden browar i jedna bedniarnia. A poza tym to już tylko chałupnicze warsztaty, gdzie produkuje się korki, tandemne guziki niciane blade, gruzlicze dzieci. Ma blisko 50 tys. ludności jest zaledwie 317 drobnych zakładów pracy, w których jest zatrudnionych i ubezpieczonych około 800 ludzi. podczas gdy w sąsiednim powiecie nowosądeckim jest 3065 zakładów i 11192 zatrudnionych. Niema pracy, więc leczenie ubezpieczeń społecznych nie może się docisnąć do tych rzesz potrzebujących, małym chłopom dopóki nie znajdzie zajęcia w jakimś warsztacie, dopóki nie korzysta z żadnej opieki lekarskiej. Bezrobotny w większym mieście może jeszcze korzystać z pomocy opieki społecznej, z pomocy jakichś instytucji charytatywnych, napół bezrobotny chłop nie korzysta z niczego. Bo ustawa wyłącza chłopów spod „cieżaru” ubezpieczeń społecznych. Skutki tego widać aż nadto wyraźnie.

Żeby limanowską biedę wyprowadzić na lepsze tory musi w okolicy powstać jakiś choćby początek niewielkiej przemysł, jakieś choćby niewielkie warsztaty pracy, w których znalazłaby zarobek ta masa dziedzicznych bezrobotnych. Rośnie wspaniały Okręg Centralny, buduje się tyle pomocniczych gałęzi tego wielkiego przemysłu, czyby nie dało się rzucić i w te tutaj strony choć części tych milionów przeznaczonych na rozbudowę? Czy nie czas już, aby chłop spod Limanowej czy Mszany Dolnej dorwał się do pracy, czy nie czas, aby do tych biednych wsi dołarł nareszcie pieniądź, tak dawno tu nie oglądany?

Praca dla tych opuszczonych rąk — to warunek tutejszego postępu. Za pracą idzie podniesienie się dobrobytu, za pracą idą ubezpieczenia społeczne i polepszenie się poziomu zdrowotności.

Inaczej włość tutejsza zmarnieje do szczytu.

E. M.

POMNIK NAPOLEONA

W miejscu urodzenia wielkiego cesarza Francji Napoleona w Ajaccio, odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika, wzniesionego ku czci Napoleona. W uroczystościach tych wziął również

udział ambasador RP. w Paryżu: Lu kasiewicz.

Na zdjęciu rzut oka na pomnik Napoleona I-go, odsłonięty przez francuskiego ministra Marynarki Campinchi

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Sobota 20 sierpnia.

6.15 Kiedy ranne wstają zorze. 6.20 Muzyka. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Koncert poranny. 8.00 Przerwa 11.57 Hejnał z Krakowa 12.05 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 15.15 Audycja dla dzieci. 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Tanecznym krokiem od Łokaj do Bałatonu audycja słowno muz. 16.45 Pogadanka. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 Nasz program. 18.10 Koncert solistów. 18.45 Kwadrans poetycki. 19.00 Ballady węgierskie. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Ludowa Kapela F. Dzierżanowski go. 20.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Flis opera w 1 akcie. St. Moniuszki. 22.25 Wiadomości sportowe. 22.35 Muzyka taneczna. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.05 Warszawa II.

KATOWICE.

Sobota 20 sierpnia.

5.15 Audycja poranna. 6.20 Muzyka. 7.15 Przerwa. 13.50 Wiadomości bieżące. 14.00 Muzyka obiadowa. 15.10 Giełda zbożowa. 17.00 Koncert żyweń. 17.50 Wiadomości sportowe. 17.55 Program na jutro. 21.00 Pogadanka aktualna.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela 21 sierpnia.

7.15 Pieśń Ave Maria. 7.20 Koncert poranny. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.15 Nabożeństwo z kościoła św. Antoniego w Chorzowie. 11.45 Przegląd kultuarny. 11.57 Hejnał z Krakowa. 12.03 Poranek symfoniczny w wyk. orkiestry P. R. 13.00 Szkic literacki. 13.15 Muzyka obiadowa. 15.00 Audycja dla wsi. 15.30 W gościnie u generała Dąbrowskiego. 17.00 Kwartet smyczkowy. 17.50 Tygodnik dźwiękowy 18.00 Podwieczorek z teatru Dorocznej Wystawy Radiowej. 20.00 Duety fortepianowe. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Migawki amerykańskie Wasoła Syrena. 21.40 Wiadomości sportowe. 22.00 W muzykalnym pensjonacie audycja z cyklu W letni wieczór. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.05 Warszawa II.

Inkasent defraudant

ODDAŁ SIĘ W RECE WŁADZ.

Jak donosiliśmy, w magistracie w Chorzowie wykryto wielką defraudację.

Mianowicie poborca podatkowy Józef Leksy sprzeniewierzył około 22000 zł. Nie sumienny poborca po wykryciu defraudacji wpłacił do kasy magistratu 100 zł, resztę przyrzekł zwrócić, poczem zbiegł.

Onegdaj Leksy dobrowolnie zgłosił się do prokuratora sądu okręgowego w Chorzowie i przyznał się do defraudacji.

Defraudanta osadzono w więzieniu.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

89)

— Pan je zna? — zawołał Luizzi który sądził, że widzi wyjaśniającą się tajemnicę nieszczęśliwej Lucy.

— Hm! — powiedział notariusz — czy znam? Byłoby to niewłaściwie powiedzieć; ale zdaje mi się, że się domyślam, gdyż opowiem wam to co się stało w sam dzień zaślubin panny Lucy de Crance z margrabią du Val.

— Słuchamy, słuchamy! — powiedział Armand.

Były notariusz zaczął w ten sposób:

— Jak wam wiadomo, małżeństwo to nastąpiło w czasie Stę Hrabia de Crance, ojciec panny Lucy, uczynił tak, jak wielu innych ze szlachty, przykrył mi, że mówię to w obecności pana barona; oddał się na usługi generała Bonaparte. Kiedy więc powrócił z wojska w roku 1814, po upadku tego zastał żonę swoją, którą pozostawił w Tuluzie, ażeby czyniła honory domu, kiedy on wojował w szeregach uzurpatora, nawykła do przyjmowania codziennych

odwiedzin pana margrabiego du Val. General Crance, gdyż został on generałem, zapytał żony swojej, dlaczego margrabia du Val przychodził tak często do niej. Pani de Crance, kreolka, która nie obawiała się ani Boga, ani Szatana, kiedy jej przyszła fantazja zrobienia czego, ale która bała się ogromnie swego męża, który byłby jej połamał ręce i nogi, gdyby się tylko domyślił jednej części tego, po co margrabia du Val przychodził codziennie do niej, pani de Crance odpowiedziała więc, że p. du Val przychodził codziennie do niej, żeby się starać o ich córkę pannę Lucy. „Ponieważ przychodził po tę codziennie — odpowiedział general — przychodził widocznie zbyt często, żeby nie miał się z nią cześć. W pierwszej chwili nie uczyniło to wielkiego wrażenia na pani de Crance, wyobrażała sobie, że przy pomocy pieczęci i głaskania zdoła odmienić to postanowienie męża. Ale mąż jej był uparty jak osioł. Margrabia du Val zaślubi córkę moją i musiał to nastąpić. Pani de Crance ze-

zwoliła na to pozornie tylko, ponieważ była bardzo zakochana jeszcze w margrabi; ale ten ostatni zezwolił na to chętnie, ponieważ nie był już zakochany w pani de Crance. Jednak grał dosyć długi komedii i przekonał matkę, że dlatego jedynie zaślubiła córkę, żeby ocalić dobrą sławę pani hrabiny. Dopóki hrabina była w tym przekonaniu, dozwoliła rzeczom iść swoim porządkiem, dopomagała im nawet, usunęła bowiem z domu swego, p. de Serac, któremu już przyrzekła rękę córki swojej w nieobecności generała i nie zważając na rozpacz panny Lucy, zmusiła ją do zawarcia małżeństwa, do którego biedna dziewczyna miała gwałtownie nie przewidując, że to było tylko czystą formalnością, a skoro jej tylko dopełniono, narzeczeni podpisali, general, jego żona, krewni uczynili to samo. Zaledwie general położył swój podpis na dole kontraktu, wymówił się stanem zdrowia swojego; czterech służących poniosło go z dolnych apartamentów na pierwsze piętro, gdzie zapadła się jego sypialnia. Natychmiast po jego wywiezieniu, krewni się oddalili i pozostawili sami w salonie, pani de Crance, jej córka, margrabia, mój kolega Barnet i ja. Przez cały wieczór, pani de Crance nie wymówiła ani jednego słowa, ale zwróciła uwagę, że jej wzrok wydawał się obłąkany, jakby w pomieszczeniu zmieszano. Kiedy podpisywała, była tak zmieszana, że nie widziała miejsca w którym ma podpisać i że nie dwa razy wypadło jej z ręki.

Tymczasem wypadki się zbliżały i dzień podpisania kontraktu ślubnego nadszedł. Zdaje się, że w tym dniu, pani de Crance dostrzegła, że to co uważała jako ofiarę spełnić się mającą przez margrabiego, było dla niego szczęściem prawdziwym; zdaje się, że usłyszała jak mówił do panny Lucy tonem, w którym znajdowało się więcej miłości, aniżeli jej wnieśli kiedykolwiek w swoim kochanku. A jednak nie było sposobu zerwania zamierzonego związku. Krewni, świadkowie byli zaproszeni z obu stron, kontrakty były spisane i wieczorem mieliśmy je odczytać w obecności obu rodzin. Gdybym żył sto lat, ten dzień pamiętałbym, jak gdyby to było wczoraj. Było

to w wielkim salonie, pałacu pana de Crance. Cała rodzina stała półkolem, general po środku, wyciągnięty na szeslongu, gdyż gwałtowny napad podagry dokuczadłmu straszliwie i trzeba było całej żołnierskiej odwagi, ażeby mógł opuścić łóżko i być obecnym przy czytaniu kontraktu ślubnego. Mój kolega Barnet dopełnił odczytania, które było tylko czystą formalnością, a skoro jej tylko dopełniono, narzeczeni podpisali, general, jego żona, krewni uczynili to samo. Zaledwie general położył swój podpis na dole kontraktu, wymówił się stanem zdrowia swojego; czterech służących poniosło go z dolnych apartamentów na pierwsze piętro, gdzie zapadła się jego sypialnia. Natychmiast po jego wywiezieniu, krewni się oddalili i pozostawili sami w salonie, pani de Crance, jej córka, margrabia, mój kolega Barnet i ja. Przez cały wieczór, pani de Crance nie wymówiła ani jednego słowa, ale zwróciła uwagę, że jej wzrok wydawał się obłąkany, jakby w pomieszczeniu zmieszano. Kiedy podpisywała, była tak zmieszana, że nie widziała miejsca w którym ma podpisać i że nie dwa razy wypadło jej z ręki.

d. c. r.

Burzliwe dzieje pięknej tancerki

Kradzież 22.000 fr. - Ucieczka od męża. - Śmierć.

24 lipca około godziny 4 nad ranem dwaj lekarze wracający z operacji natknęli się na jednej z ulic Aleksandrii na leżącą bez przytomności kobietę. Lekarze ocucili nieznajomą, zbadał ją i doszedłszy do przekonania, że jest poważnie chora, przewieźli ją do szpitala.

Gdy w szpitalu przeszukano jej ubranie, znaleziono tam paszport z następującym adresem: Heyward Hawboro, Chicago 186, 43 Avenue. Jeden z lekarzy, którego los tej kobiety o pięknych rysach twarzy, zainteresował, wysłał depeszę pod ten adres, donosząc, że dni chorej są policzone. Po dwóch dniach z Chicago nadeszła radiodepesza, której nadawcą, Heyward Hawboro, prosił, aby kobietę przeniesiono do najlepszego sanatorium i uczyniono wszystko dla utrzymania jej przy życiu. On zaś pokryje wszelkie koszty.

Kobiety jednakże nie przeniesiono do sanatorium, ponieważ jeszcze tego samego dnia wyzionęła ducha.

I dopiero po jej śmierci dowiedziało się o dziejach jej burzliwego życia. Nazywała się Eleonora Contant i w młodości występowała w jednym z paryskich kabaretów bulwarowych. Mimo wielkich zdolności nie łatwo jej było zrobić karierę, ponieważ była kobietą z charakterem i nie chciała ulegać wpływowym mężczyznom, którzy by mogli dla niej coś uczynić.

Gdy liczyła 21 lat ciągle jeszcze występowała w tym samym kabarecie jako jedna z podręcznych tancerek, zdołała się na szalony czyn. Wykradła z kasy kabaretu 22000 franków i uciekła.

Dopiero po 8 latach znowu o niej usłyszano w Paryżu. W międzyczasie wyszła ona za mąż za bogatego przemysłowca chicagowskiego, Heywarda Hawboro, który ją ubóstwiał i nie miał pojęcia o jej przeszłości.

W siódmym roku ich pożycia małżeńskiego, Eleonora poznała dalekiego krewnego męża, Pawła Grittysa. Grittys zakochał się w niej po uszy, ale Eleonora kochała męża i nie chciała go zdradzać.

Wyjaśniła to Grittysowi, który musiał się pogodzić z losem i stał się jej serdecznym przyjacielem.

Temu przyjacielowi powierzyła Eleonora pewnego dnia niezwykle miłą. Opowiedziała mu o przestępstwie, jakiego dokonała mając 21 lat i prosiła Grittysa, aby udał się do Paryża i wręczył skradzioną sumę wraz z procentami dyrektorowi teatru, któremu teraz marnie się powodziło. Poza tym Grittys miał się postarać o to, aby

sprawa ta znikła z aktów policyjnych. Eleonora bowiem zamierzała z mężem udać się do Francji i nie chciała tam zostać aresztowaną.

Grittys chętnie podjął się tej misji, ale w przeddzień wyjazdu oświadczył Eleonorze, że pojedzie tylko wówczas, gdy zostanie jego kochanką. Jeśli zaś odmówi jego żądaniu powędruje do więzienia, ponieważ doniesie o wszystkim policji.

Oburzona Eleonora wymierzyła mu siarczysty policzek i kazała mu opuścić mieszkanie.

Grittys dotrzymał słowa. Udał się do Francji, wręczył tylko część pieniędzy dyrektorowi teatru i polecił mu żądać od pani Hawboro pełnego odszkodowania. Dyrektor zastosował się do tego polecenia i wytoczył byłej tancerce proces, którego zapowiedź swe

go czasu wywołała wielki poruszenie we Francji i w Ameryce.

Pani Hawboro tak się przejęła tą sprawą, że porzuciła męża i uciekła.

Zrozpaczony Heyward Hawboro wszczął poszukiwania za żoną, które pochłonięte olbrzymie sumy i w końcu dowiedział się, że przebywa ona w Rio de Janeiro. Udał się więc tam za nią, aby sprowadzić ją z powrotem do domu. Gdy przybył do Rio de Janeiro, żony już tam nie było.

Od tego czasu po pani Hawboro zaginął wszelki ślad. Dopiero ostatnio depesza z Aleksandrii doniosła przemysłowcowi o miejscu pobytu żony, która w ostatnich latach stoczyła się na dno.

Depesza jednak przyszła za późno. Eleonory bowiem nie zdołano już utrzymać przy życiu.

Ważne wyjaśnienie dla uprawnionych do renty starczej

Wedle stanu prawnego istniejącego w ubezpieczeniu emerytalnym pracowników umysłowych do dnia 11 maja 1934 r. ubezpieczeni, którzy mając przebyty okres wyczekiwania (60 miesięcy składkowych) ukończyli 65 lat życia i nabyli wskutek tego prawo do renty starczej, mogli nie zgłaszać roszczenia o tę rentę, lecz żądać w celu zwiększenia wysokości renty, wskutek dalszego zarobkowania i ubezpieczenia odroczenia jej pobierania pod warunkiem nieosiągnięcia jeszcze 480 miesięcy składkowych i pozostawania w zatrudnieniu uzasadniającym obowiązek ubezpieczenia.

Ten stan rzeczy uległ zmianie od dnia 12 maja 1934 r. jako od dnia wejścia w życie ustawy z 15.III.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 347) nowelizującej między innymi przepis (art. 24 rozporządzenia o ubezp. pracown. umysł.) o uprawnieniu do renty starczej w tym kierunku, że uchylono wogóle prawo do odroczenia pobierania renty starczej. Wskutek tego ci pracownicy, którzy przed dniem 12 maja 1934 r. ukończyli 65 lat życia, lecz nie zgłosili roszczenia o rentę starczą, ponieważ będąc nadal ubezpieczeni odroczyli jej pobieranie, od wskazanego dnia 12 maja 1934 r. utracili prawo odroczenia pobierania renty starczej i powinni byli zgłosić roszczenie o tę rentę ze względu na bieżący odłóg 5-letni okres przedawnienia roszczenia.

Jak stwierdzono, wiele osób upraw-

nionych, o których mowa nie zgłosiło dotychczas roszczeń o przysługującą im rentę starczą, prawdopodobnie ze względu na wykonywanie nadal pracy zarobkowej i w nieświadomości, że od dnia 12 maja 1934 r. nie mają już prawa do odroczenia renty starczej, o którą roszczenie przedawni się z upływem dnia 11 maja 1939 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia, że z dniem 11 maja 1939 r. upływie 5-letni okres przedawnienia roszczeń o renty starcze dla osób, które ukończyły 65 lat życia przed dniem 12 maja 1934 r. i posiadały co najmniej 60 miesięcy ubezpieczenia emerytalnego, a więc uzyskały na tej podstawie prawo do renty starczej, lecz roszczenia o tę rentę dotychczas nie wniosły.

W razie wniesienia przez wymienione osoby roszczeń o renty starcze po dniu 11 maja 1939 r. nastąpi odmowa tych rent z powodu przedawnienia.

Należy zaznaczyć, że nie dotyczy to osób, które prawo do renty starczej nabyły między innymi wskutek ukończenia 65 lat życia po dniu 11 maja 1934 r. Jeżeli nie zrealizowały one dotychczas swoich uprawnień do renty starczej, to w razie posiadania co najmniej 60 miesięcy zaliczonych do ubezpieczenia, mogą to uczynić w formie wniesienia roszczenia w okresie 5-letnim liczącym od ukończenia 65 lat życia.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 20 SIERPNIA

20 sierpnia urodzeni — przybyli na świat pod wpływem gwiazdy Lwa — która obdarzyła ich usposobieniem silnym i zdecydowanym. Cechuje ich umiędłowienie panowania nad sobą, życzliwość, silna wola, posługują się więcej rozumem niż sercem w miłości, dotrzymują przyrzeczenia, lubią krytykę i przyjaźń. Są organizacyjni i zdolni wszechstronnie umiętnie będą kierować powierzoną pracą lub własnymi interesami, dzięki czemu zawsze będą przy pieniądzu i braków materialnych nie znają. Będą wiele podróżować w celu zarobkowania i zdobycia wiedzy po przyjeździe osiedlą się na stałe w większym mieście i zajmą się pracą niezależną.

Największy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Jowisz, szczęśliwy miesiąc luty, daty dnia 10, 17, 24, 31, liczby loteryjne 14429.

Organizm ich skłonny jest do bólów głowy, reumatyzmu, zapalenia wyrostka ślepego, zaburzeń trawiennych i chorób zakaźnych. Powinni hartować swój organizm.

W roku panowania planety Marsa, wrógów zwycięża i unikną przykrych następstw, a cel pożądanego osiągną według właściwych życzeń.

Kawa w tabletkach

Rząd brazylijski, w trosce o rezerwowane zapasy kawy zdecydował się na produkcję tabletek prasowanych, które ze względu na konieczność zachowania aromatu — będą pakowane do specjalnych hermetycznych pudełek. Tabletki kawy są produkowane w różnych wielkościach i przypominają tabletki czekolady.

Kursy wysokogórskie

P. T. T. ODDZIAŁ ZAGŁĘBIOWSKI.

Oddział PTT, Zagłębia urządza w sezonie letnim kilkunastu „kursów wysokogórskich” — taterniczych — obejmujących po znanie Tatr — sposoby chodzenia i wspierania się po skałach i śniegu — technikę ubezpieczenia się liną — pogadanki z zakresu turystyki, higieny, ochrony przyrody itp. w terminie od 24 bm. do 31 bm.

Oplata za całkowity kurs łatwiejszy wynosi 10 zł. (3 dni 5 zł.) za trudniejszy 20 zł. (3 dni 10 zł.).

Sprzęt taterniczy (liny, haki itp.) uczestnicy otrzymują bezpłatnie — wyżywienie na koszt własny.

Program kursów. A. łatwiejszy — 1 dz. — Zbiórka na dworcu PTT. w Zakopanem o godz. 9 — Dol. Kościeliska — H. Pyszna lub Chocholowska; 2 dz. — Graniami Tatrz. Zach. — Bystra (2250 m.) — Czarny W. — Kasprowy — Hala Gąsienicowa; 3 dz. — Swinica — Kozi W. (z użyciem liny przez Grań Zamarłej T.) — 4 dz. — Krzyżne — Wołoszyn granią — Roztoka; 5 dz. (Pięć Stawów Pol.) — Morskie Oko; 6 dz. Mnich (i Zadni Mnich); 7 dz. Mieguszowiecki Szczyt (2437 m.) lub powrót do Zakopanego.

B. trudniejszy: 1 dz. Zbiórka w Dworcu PTT. w Zakopanem o godz. 9 i ćwiczenia na Hali Gąsienicowej; 2 dz. Granaty — „Orla Percia” po Krzyżne; 3 dz. Grań Kościeliska; 4 dz. Grań Fajek i Czarnych Ścianek; 5 dz. Kozia Przełęcz — Dolina Pusta — Zamarła Przełęcz od północy; 6 dz. — Przełęcz w Miedzianem — Mnich; 7 dz. Grań Mieguszowieckich Szczytów.

Członkowie PTT, za okazaniem legitymacji otrzymują 50 proc. zniżki na kolejach. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat PTT. w Sosnowcu przy ul. Modrzewskiej 32.

Wioślarze iadą

NA MISTRZOSTWA EUROPY.

Na mistrzostwa wioślarskie Europy, które odbędą się w Mediolanie, Polski Związek Towarzystw Wioślarskich wyznaczył dwie osady, a mianowicie: dwójkę ze sternikiem poznańskiego AZS-u w składzie: Kuryłowicz i Menitius ze sternikiem Baclerem oraz jedyną krakowskiego AZS-u z Versem.

Kronika pińczowska

ADRES ODDZIAŁU W PIŃCZOWIE
UL. ŻWIRKI I WIGURY 4.

PIASEK I KAMIENIE ZAMIAST
WĘGLA.

Wilku kupców polskich w Pińczowie sprowadziło partie węgla z jednej z kopalń w Zagłębiu Dąbrowskim. Przy wyładowywaniu węgla na miejscu w Pińczowie, okazało się, że ładunek zawiera przeszło 20 proc. piasku i kamienia polnego.

Odbiorcy węgla wniosli reklamację to też zarówno władze kolejowe, jak i zarządzana kopalnia przeprowadzą w tej sprawie dochodzenie.

WALNE ZEBRANIE OSO.

Na dzień 21 sierpnia br. została wyznaczona walne zebranie Ochotniczej Straży Ogniowej w Pińczowie.

DOŻYŃKI W KLISZOWIE.

W dniu 10 sierpnia br. odbyły się dożynki w majątku Kliszów pow. Pińczowski, własność p. Stanisława Górskiego.

SPORT

Liga rusza

DO BOJU.

Drużyny ligowe po kilkutygodniowej przerwie ruszają jutro do boju. Odbędzie się następujące mecze:

W Warszawie Warszawianka — Wisła, w Krakowie Cracovia — LKS, w Hajdukach Ruch — Pogoń, w Wilnie Smigły — Polonia i w Poznaniu Warta — AKS.

TABELA LIGOWA.

Ruch	10	13	30:19
Warszawianka	10	13	26:21
A. K. S.	10	11	22:14
Pogoń	10	11	11:11
Wisła	10	11	15:15
Cracovia	9	9	17:20
Smigły	10	9	18:24
Warta	10	8	30:26
L. K. S.	10	7	11:22
Polonia	(9)	6	16:24

Kto wejdzie

DO LIGI?

Ostatnia niedziela gier o wejście do Ligi ma już charakter formalny, albowiem finaliści zostali wyłonieni.

W Łodzi gra Union z Legią warszawską. Unia lubelska oddała punkty wal-

kowerem Zagłębiu, w Katowicach Dąb z Rewerą, we Lwowie Czarni z Garbarnią, w Toruniu Gryf z Legią poznańską. w Gódnie WKS. z Makabi wileńską, w Brześciu Pogoń z PKS. z Łucka.

Rozgrywki puli finałowej rozpoczyna się 28 bm. Grają cztery drużyny, każda z każdą po dwa razy.

Przedstawiają się one następująco:

28 sierpnia: Garbarnia — Union Touring, PKS. — Śląsk;

4 września: Union Touring — Śląsk, Garbarnia — PKS.

11 września: Śląsk — Garbarnia, Union Touring — PKS.

2 października: Śląsk — Union Touring, PKS. — Garbarnia,

9 października: Garbarnia — Śląsk, PKS. — Union Touring.

Noj i Sznajder nie iadą

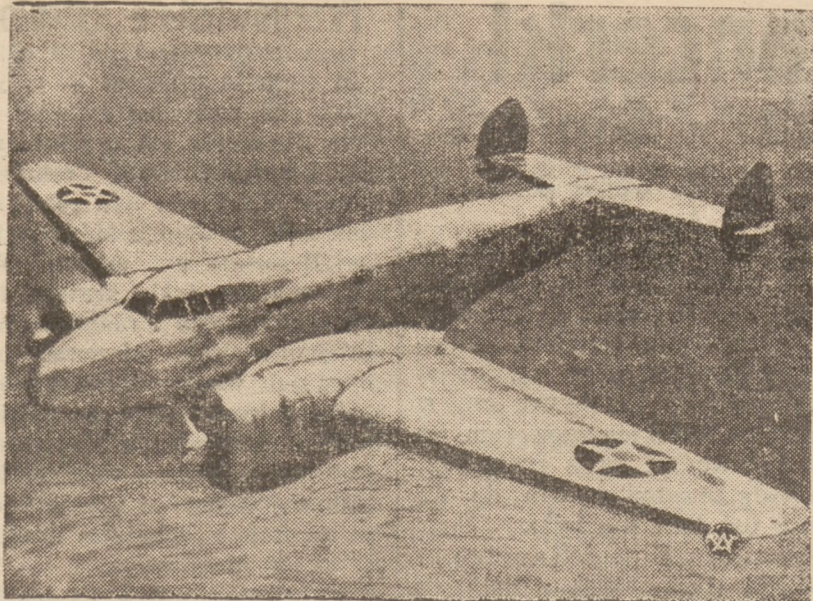
NA MISTRZOSTWA EUROPY.

Wobec powołania Nojego i Sznajdra na ćwiczenia wojskowe wyjazd tych zawodników na mistrzostwa Europy stoi pod znakiem zapytania.

Sznajder dostawał dwukrotnie przełożenie ćwiczeń, tak, że w chwili obecnej uzyskanie odroczenia jest prawie niemożliwe. Ta sama sprawa dotyczy Nojego.

Z powodu nie uzyskania urlopu przez Duneckiego sztafeta reprezentacyjna 4x100 została rozbita i nie pojedzie do Paryża.

AMERYKAŃSKI SAMOŁOT STRATOSFERYCZNY.

Na zdjęciu — nowy amerykański samolot stratosferyczny, zbudowany przez fabryki przemysłu lotniczego w Stanach Zjednoczonych. Samolot ten jest specjalnie przystosowany do wysokich lotów i może z łatwością uzyskać wysokość 7,5 tysiąca m.

Zawiadamiamy PT. Odbiorców prądu na terenie miasta Będzina, że w niedzielę dnia 21 sierpnia br. od godz. 6-tej do 14-tej nastąpi

PRZERWA W DOSTAWIE PRĄDU

Przerwa w dostawie prądu nie obejmuje mieszkańców ulic: Sieleckiej, Sienkiewicza, Zagórskiej, Kościuszki i Małobądzkiej.

MIEJSKI ZAKŁAD ELEKTRYCZNY
W BĘDZINIE.

Konflikt z Częstochową ZOSTAŁ ZLIKWIDOWANY.

Onegdaj w Częstochowie odbyło się walne zebranie tamtejs. podokręgu. Tematem obrad był głośny konflikt podokręgu z władzami ZOZPN. Podokręg niezadowolony ze wspólnej pracy z okręgiem napisał swego czasu list do PZPN. o przyłączenie Częstochowy do Łodzi.

Na zebranie to wyjechał do Częstochowy prezes okręgu p. Wolski, który stwierdził na miejscu, że część członków podokręgu jest przeciwna odłączeniu Częstochowy od Zagłębia. Wobec tego po dłuższej dyskusji uchwalono list do P. Z. P. N. wycofać i w rezultacie podano sobie ręce do zgody.

Tak więc konflikt ku obopólnemu zadowoleniu został zlikwidowany.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skórnych „POMOC”

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31

Czynna 11-1 i 5-8 pp., w święta 11-1

Teł. 61 600

DOBRY ŻART.

— Jak się panu podoba zdjęcie żony mojej?
— Dobrze, chyba zdjęcie migawkowe, co?
— Dlaczego pan tak sądzi?
— Bo ma usta zamknięte!

KINO „ZAGŁĘBIE”
Wspaniała komedia francuska

Cnotliwa Zuzanna

Wg. słynnej operetki J. GILBERTA. Niebywały humor—śpiew—muzyka
Obsada: MAG. LEMONNIER, H. GARAT RAIMU i inni
Początek o g. 17.30, w niedzielę 15.30. Bilety od 25 gr.

Kino „PATRIA”

DZIŚ! DZIŚ!

1) Wróc Moja Maleńka

Film wzruszający do głębi, w roli gł. słynny śpiewak włoski
TITO SCHIPA

2) BOB BAKER w największej sensacji sezonu

Obrońcy Rio Grande

Babcia

także wie..

co się w naszym Zagłębiu dzieje i u których kupców kupuje się dobrze i tanio. Czyta ona codziennie „EXPRES ZAGŁĘBIA” od A—Z i gdy w rodzinie mowa o zakupach i drogich czasach, w podziw wprowadza swą znajomością rzeczy i cen! daje dobre rady. Który kupiec chce mieć powodzenie, ten ogląda się mus!

W „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”

SPÓSOB NA NADZIWIENIE ADORA TORÓW.

— Chcę prosić pana bardzo o jedno..
— Dla pani zrobię wszystko!
— Niech mi pan ofiaruje swoją fotografię.

— Jestem najszcześliwszy z ludzi!
Po wyjściu gości: — Marysiu zawięs sobie tę fotografię nad łóżkiem, abyś do brzo zapamiętała tego pana. co tu był przed chwilą. Ile razy przyjdzie — powiesz mu, że mnie nie ma w domu.

Czy wiesz, że przy wzroście zużycia cena **elektryczności** stale maleje?

Oblicz jak tanio dzięki naszej taryfie blokowej wypadnie zainstalowanie brakujących Ci jeszcze aparatów elektrycznych.

Można je nabyć tanio i na raty w sklepie Elektrowni.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

KUCHARKA sumienna, ładna, potrzebna zaraz. Dąbrowa, Gastronomia, Sobieskiego 14.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

Grobowce, figury z kamienia marmuru i granitu (groby murowane) oraz wszelkie roboty betonarskie, schody, posadzki, słupy i rury H. Fochtman Dąbrowa Górna, Kr. Jadwigi 46 tel. 68-296 Robota gwarantowana, warunki płatności do 2-ech lat.

POMNIKI

i rzeźby artystyczne, słupy żelbetowe oraz kompletne parkany i inne wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” Dąbrowa ul. Narutowicza 41. Skrz. pocztowa 93. Telefon 68 436.

ROZNE

SKRADZIONO książeczkę wojskową Stanisława Zygały, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

— Młody Kowalski jest bardzo podobny do matki!
— Jakto?
— No, co miesiąc nowa dziewczyna!

URLOP NA WSI.

W ciągu pierwszych kilku nocy państwo Pomagalsey nie mogli się jeszcze przyzwyczaić do koncertu żab.

PRZED SADEM

— Dlaczego podsądny wszedł do mieszkania przez okno?
— Bom się, proszę wysokiej instancji zagapił i wytrychów nie wziął.